

บริษัท ไทยรับเบอร์ แลนด์ แอนด์ แพลนเตชัน จำกัด
Thai Rubber Land and Plantation Co.,Ltd.

รายงานสรุปผลการตรวจติดตาม การจัดการสวนยางพาราอย่างยั่งยืน ตามมาตรฐาน FSC ปี 2564-2565

รายงานสรุปผลการตรวจติดตาม การจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน ตามมาตรฐาน FSC ปี 2564-2565

บริษัท ไทยรับเบอร์ แลนด์ แอนด์ แพลนเตชัน จำกัด

ขอบเขตใบรับรอง : การจัดการป่าไม้ เพื่อน้ำยางพารา ยางก้อนถ้วย และไม้ท่อน(ไม้ยางพารา)

ของ บริษัท ไทยรับเบอร์ แลนด์ แอนด์ แพลนเตชัน จำกัด

ตำแหน่งพื้นที่ตั้ง : พื้นที่แปลงสวนยางพารา ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 12 ตำบลอ่างทอง อำเภอเชิงดํา จังหวัดพะเยา

พื้นที่ปัจจุบันในการรับรอง : จำนวน 1 FMU

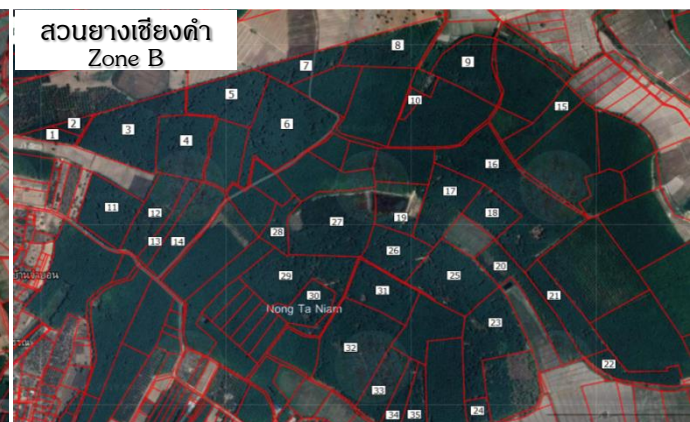
จำนวนพื้นที่ขอการรับรอง : พื้นที่ปลูกยางพารา และดูแลจัดการ 1,041 ไร่ (166.56 ha)

จำนวนพนักงาน และคนงาน ในพื้นที่การรับรอง : มีจำนวนพนักงาน 4 และคนงาน 2 คน

แผนที่แสดงรายละเอียดสวนยางพาราและพื้นที่อนุรักษ์

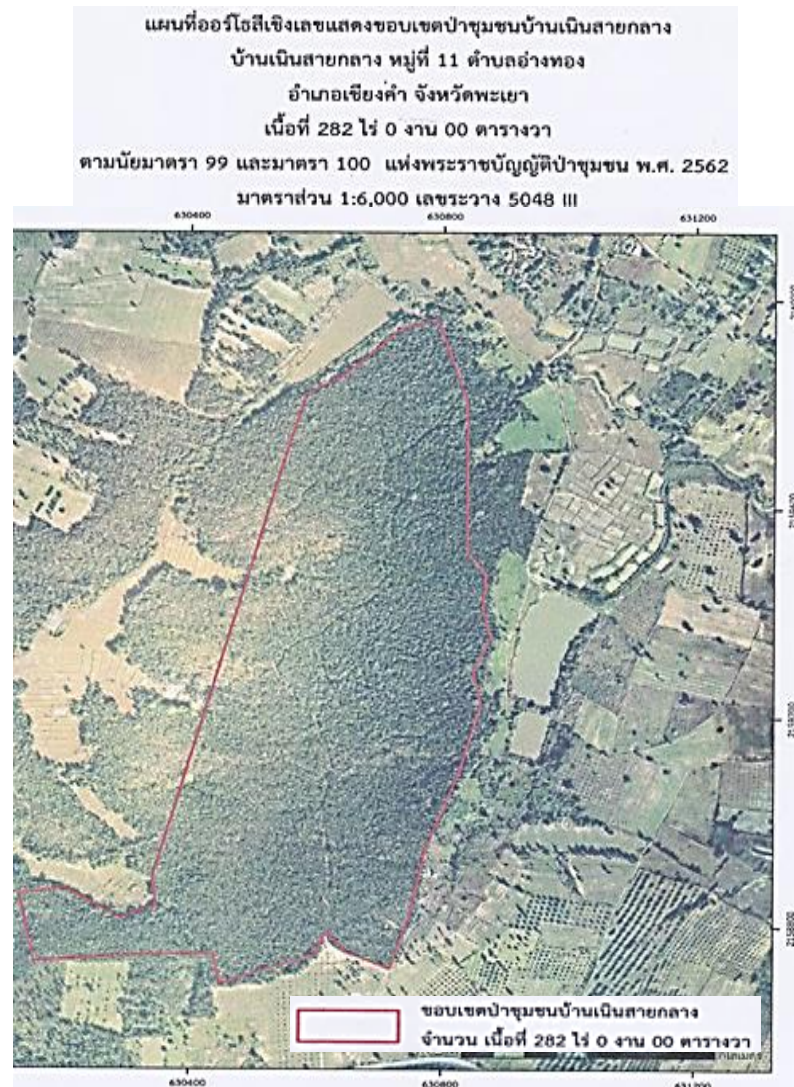
สวนยางพารา อำเภอเชิงดํา จังหวัดพะเยา

ปีที่ปลูกยาง	เนื้อที่(ไร่)	ชนิดพันธุ์ยาง
2551	742	PB 311 , สถาบันวิจัยยาง 251
2552	237	PB 311 , สถาบันวิจัยยาง 251
2553	62	PB 311 , สถาบันวิจัยยาง 251
รวม	1,041	

พื้นที่ป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง (พื้นที่อนุรักษ์)

ตั้งอยู่ที่ บ้านเนินสายกลาง หมู่ที่ 11 ตำบลอ่างทอง อำเภอเชิงคำ จังหวัดพะเยา เนื้อที่ 282 ไร่

วัตถุประสงค์

- เพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์และการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตจากพื้นที่การจัดการ
- เพื่อส่งเสริมการสร้างงานและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น
- เพื่อคุ้มครองผู้ปฏิบัติงาน โดยการปฏิบัติตามกฎหมายด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัย
- เพื่อส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพและฟื้นฟูสภาพธรรมชาติในพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่า
- เพื่ออนุรักษ์ระบบนิเวศ คุ้มครองและฟื้นฟูพื้นที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์
- เพื่อให้มีการจัดการทรัพยากรดินและน้ำอย่างเหมาะสม

ผลการตรวจติดตามงาน การจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน ปี 2564-2565

ผลการตรวจติดตามด้านเศรษฐกิจ

การตรวจติดตามด้านเศรษฐกิจ	ระยะเวลาตรวจติดตาม	ผู้รับผิดชอบ
ผลผลิตน้ำยาง(คิดเป็นน้ำหนักยางแห้ง)	ปีละ 1 ครั้ง	ผู้จัดการแปลง
ประมาณการผลผลิตน้ำยาง ปี 2566	ปีละ 1 ครั้ง	ผู้จัดการแปลง
ปริมาณไม้ยางจากการโค่นล้มเนื่องจากพายุ	เมื่อเกิดเหตุการณ์	ผู้จัดการแปลง
การตรวจติดตามคุณภาพผลผลิตน้ำยาง	เดือนละครั้ง	เจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพ
การตรวจติดตามหน้ากรีดยาง	เดือนละครั้ง	หัวหน้าแปลงสวนยาง
การตรวจติดตามการปราบวัชพืชและใส่ปุ๋ย	ปีละ 2 ครั้ง	หัวหน้าแปลงสวนยาง
การตรวจตราป้องกันไฟภายในแปลงสวนยาง	ก.พ. - เม.ย.	หัวหน้าแปลงสวนยาง
การปรับปรุงซ่อมแซมถนนภายในแปลงสวนยาง	ปีละ 1 ครั้ง	หัวหน้าแปลงสวนยาง

ผลผลิตน้ำยาง(คิดเป็นน้ำหนักยางแห้ง)

บริษัทฯ เก็บรวบรวมผลผลิตน้ำยางจากสวนยางพาราเชิงคำ ในปี 2564 คิดเป็นน้ำหนักยางแห้ง ได้จำนวน 293,933.46 กิโลกรัม และในปี 2565 สามารถเก็บรวบรวมผลผลิตน้ำยางได้จำนวน 298,650.94 กิโลกรัม มีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิต รวม 14,188,295 บาท ผลผลิตน้ำยางคิดเป็นน้ำหนักยางแห้ง ในปี 2565 เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายแล้วทำได้เกินเป้าหมาย 1 % และเมื่อเปรียบเทียบกับผลผลิตในปี 2564 แล้วทำได้มากกว่า 2 %

(หน่วย : กิโลกรัม)

เดือน	เป้าหมาย ผลผลิตปี 65	ผลผลิตน้ำยาง	
		ปี 64	ปี 65
มกราคม	22,562	18,755.53	21,901.09
กุมภาพันธ์	-	513.72	-
มีนาคม	-	-	-
เมษายน	-	-	6,103.84
พฤษภาคม	18,276	21,298.75	35,236.51
มิถุนายน	27,413	27,869.25	30,917.87
กรกฎาคม	30,460	28,757.50	14,822.88
สิงหาคม	27,413	29,511.48	24,421.29
กันยายน	42,644	27,159.24	22,737.79
ตุลาคม	45,689	41,906.61	38,982.52
พฤศจิกายน	42,644	53,936.23	53,458.14
ธันวาคม	39,597	44,225.15	50,069.01
รวมทั้งสิ้น	296,698	293,933.46	298,650.94

ประมาณการผลผลิตน้ำยาง (น้ำหนักยางแห้ง) ปี 2566

พื้นที่ปลูก (ไร่)	1,041
ผลผลิตน้ำยางสด (น้ำหนักแห้ง)	274,423
ผลผลิตยางก้อน (น้ำหนักแห้ง)	30,492
ผลผลิตยางรวม (กิโลกรัม)	304,915

ปริมาณไม้ยางจากการโค่นล้มเนื่องจากพายุ

ในปี 2564 ไม่มีจำนวนต้นยางที่หักโค่นอันเนื่องมาจากพายุ ในปี 2565 มีจำนวนต้นยางที่หักโค่นเนื่องจากพายุ จำนวน 833 ต้น คิดเป็นปริมาณเนื้อไม้ 283,355 กิโลกรัม

แนวทางปฏิบัติในการตัดโค่น : ดำเนินการตามแนวทาง/วิธีปฏิบัติในการตัดโค่นทั้งทางด้านการใช้เครื่องมือ ความปลอดภัย ที่ได้กำหนดไว้ในคู่มือ วิธีการปฏิบัติงาน เรื่องการทำไม้ยางพารา พร้อมทั้งบันทึกผลการปฏิบัติงาน

แผนการตัดโค่น การปลูกทดแทนและการคัดเลือกชนิดพันธุ์

บริษัทฯ มีแผนการทำไม้ยางพาราออกเพื่อจำหน่าย เมื่อต้นยางพารามีอายุถึงรอบที่ต้องตัดโค่นเพื่อปลูกสร้างทดแทนขึ้นมาใหม่ ในช่วงระหว่างปี 2576-2584 โดยวางแผนการโค่นกระจายไปตามอายุของต้นยาง เพื่อให้มีจำนวนต้นยางที่สามารถเปิดกรีดและให้ผลผลิตได้อย่างต่อเนื่อง

กิจกรรม	ผู้รับ	เป้าหมาย									ระยะ
	ผิชอบ	2576	2577	2578	2579	2580	2581	2582	2583	2584	เวลา
1. สำรวจปริมาณไม้ยางพารา	ผู้จัดการแปลง	120 ไร่	120 ไร่	120 ไร่	120 ไร่	120 ไร่	120 ไร่	120 ไร่	120 ไร่	81 ไร่	ม.ค.-มี.ค.
2. ขออนุญาตทำไม้ยางพาราออก และชำระค่าภาคหลวง	ผู้จัดการแปลง	4,431 ลูกบาศก์เมตร	4,431 ลูกบาศก์เมตร	4,431 ลูกบาศก์เมตร	4,431 ลูกบาศก์เมตร	4,431 ลูกบาศก์เมตร	4,431 ลูกบาศก์เมตร	4,431 ลูกบาศก์เมตร	4,431 ลูกบาศก์เมตร	2,991 ลูกบาศก์เมตร	มี.ค.-มิ.ย.

หมายเหตุ : ประเมินการว่าปีที่ต้องโค่นต้นยาง จะมีขนาดรอบลำต้นที่ระดับความสูง 1.70 เมตร จากระดับพื้นดิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 65 เซนติเมตร และมีจำนวนต้นยางเฉลี่ย 64 ต้น/ไร่

ในการดำเนินการปลูกทดแทน จะทำการคัดเลือกพันธุ์ยางพารา จำนวนต้นต่อไร่ การเตรียมพื้นที่ปลูก วิธีการปลูกและการบำรุงรักษาให้เป็นไปตามคำแนะนำของ การยางแห่งประเทศไทย และระบบวนวัฒนที่เหมาะสมกับพื้นที่เพาะปลูกยาง

ผลการตรวจติดตามคุณภาพผลผลิตน้ำยาง

จากการตรวจติดตามคุณภาพน้ำยาง ซึ่งทางบริษัทฯ ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน เรื่อง การตรวจรับน้ำยางสด เพื่อให้มีคุณภาพและผลผลิตที่ดี ซึ่งตัวชี้วัดที่ใช้ในการตรวจติดตามว่าผลผลิตน้ำยางมีคุณภาพดีนั้น คือ การวัดปริมาณเนื้อยางในน้ำยางสด (Dry Rubber Content, DRC) หรือ การหาเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง (% DRC)

ในปี 2564 ตั้งแต่เดือนมกราคม 2564 ถึง เดือนธันวาคม 2564 ให้ผลผลิตเนื้อยางแห้ง จำนวน 293,933.46 ตัน คิดเป็นเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งของผลผลิตน้ำยาง (% DRC) เฉลี่ย เท่ากับ 24.60 % และในปี 2565 ตั้งแต่เดือนมกราคม 2565 ถึง เดือนธันวาคม 2565 ให้ผลผลิตเนื้อยางแห้ง จำนวน 298,650.94 ตัน คิดเป็นเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งของผลผลิตน้ำยาง (% DRC) เฉลี่ย เท่ากับ 24.94 %

ผลการตรวจติดตามหน้ากรีดยาง

หัวหน้าแปลงจะสุ่มตรวจต้นยาง เพื่อตรวจสอบสภาพและร่องรอยการกรีดยางที่ต้นยาง ว่ามีผู้รับเหมากรีดยาง รายใดที่กรีดยางไม่ถูกวิธี เช่น มีการกรีดลงลึกถึงชั้นเนื้อไม้หรือไม่ เพราะถ้ากรีดลึกถึงชั้นเนื้อไม้ ก็จะส่งผลให้น้ำ ยางเป็นแผล เปลือกงอกใหม่ขรุขระ ไม่สามารถกรีดซ้ำได้ในรอบกรีดต่อไป ทำให้บริษัทฯ สูญเสียโอกาสที่จะสร้าง รายได้จากต้นยางที่หน้ากรีดยางเสียหาย หรือสุ่มตรวจต้นยางโดยการสังเกตเศษของเปลือกหน้ายางที่ถูกกรีดที่ร่วงอยู่ บริเวณโคนต้นยาง ก็จะทำให้ทราบว่ามีหรือไม่ ซึ่งโดยปกติทั่วไปควรจะสิ้นเปลืองรอยกรีดประมาณปีละ 30 เซนติเมตร

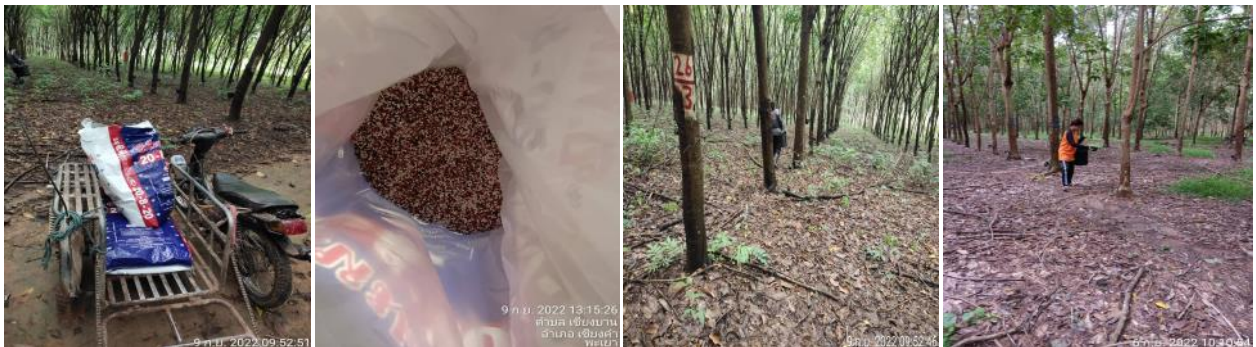
ผลการสุ่มตรวจเพื่อติดตามตรวจสอบสภาพและร่องรอยการกรีดยางที่ต้นยาง ในรอบปี 2564-2565 พบว่า ไม่มี ผู้รับเหมากรีดยางรายใดที่มีการกรีดยางที่ไม่ถูกวิธี ทั้งการกรีดลึกถึงชั้นเนื้อไม้หรือการกรีดยางที่ทำให้สิ้นเปลืองรอย กรีด ทั้งนี้เนื่องจากผู้รับเหมากรีดยางทำงานร่วมกับบริษัทฯ มาเป็นเวลาหลายปี จึงมีความชำนาญในการกรีดยางและ จัดได้ว่าเป็นแรงงานกรีดยางที่มีฝีมือ

ในกรณีที่พบว่าผู้รับเหมากรีดยางมีปัญหาในเรื่องของการกรีดยางที่ไม่ถูกวิธี ก็จะมีการกล่าวตักเตือนและ กำหนดให้เข้ารับการอบรมกรีดยางร่วมกับผู้รับเหมากรีดยางรายใหม่ เพื่อพัฒนาฝีมือการกรีดยางต่อไป

ผลการตรวจติดตามการปราบวัชพืชและใส่ปุ๋ย

โดยปกติบริษัทฯ กำหนดให้มีการปราบวัชพืชและใส่ปุ๋ย ปีละ 2 ครั้ง ซึ่งตามแผนปฏิบัติการกำหนดให้ ดำเนินงานการปราบวัชพืชและใส่ปุ๋ย ครั้งที่ 1 ในเดือนมิถุนายน และครั้งที่ 2 ในเดือนตุลาคม โดยการว่าจ้างให้ ผู้รับเหมาเป็นผู้ดำเนินการ

ในปี 2564 บริษัทฯ ได้ทำสัญญาจ้างให้ผู้รับเหมาดำเนินการปราบวัชพืชและใส่ปุ๋ยตามกำหนดเวลา 2 ครั้ง โดยการว่าจ้างให้ผู้รับเหมาเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามสัญญาจ้างและผ่านการตรวจรับ งาน สำหรับปี 2565 บริษัทฯ ได้ทำสัญญาจ้างให้ผู้รับเหมาดำเนินการปราบวัชพืชและใส่ปุ๋ย 2 ครั้ง โดยการว่าจ้าง ให้ผู้รับเหมาเป็นผู้ดำเนินการในเดือนกันยายน ซึ่งมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามสัญญาจ้างและผ่านการตรวจรับงาน

ผลการตรวจตราป้องกันไฟภายในแปลงสวนยาง

จัดทำแผนป้องกันไฟไหม้สวนยางพารา โดยกำหนดให้มียามตรวจตราป้องกันไฟ 2 คน ดำเนินการตรวจตราป้องกันไฟช่วงฤดูแล้งระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน และมีการดำเนินการตามแผนได้แก่ การกำจัดวัชพืช

การทำความสะอาดสวนยางพาราเพื่อลดปริมาณเชื้อเพลิง จัดทำแนวป้องกันไฟ ในบริเวณพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟไหม้สวนยางพารา จัดเตรียมรถบรรทุกน้ำสำรองไว้และเตรียมพร้อมที่จะไปทำการดับไฟ นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนโดยรอบสวนป่า ตระหนักถึงผลกระทบจากการเกิดไฟไหม้สวนยางพารา รวมถึงช่วยตรวจตราป้องกันและแจ้งเหตุเมื่อเกิดไฟไหม้

ผลการปรับปรุงซ่อมแซมถนนภายในแปลงสวนยาง

บริษัทฯ มีการปรับปรุงซ่อมแซมถนนภายในแปลงสวนยาง ประมาณปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ถนนอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน พนักงาน ผู้รับเหมากรีดยาง และผู้รับเหมางาน สามารถนำยานพาหนะเข้าไปปฏิบัติงานภายในแปลงสวนยางได้โดยไม่เกิดปัญหา และไม่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นในช่วงที่มีการขนย้ายน้ำยาง นอกจากนั้น บริษัทฯ ยังได้แสดงความรับผิดชอบต่อชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงกับสวนยางพาราของบริษัทฯ โดยการปรับปรุงซ่อมแซมถนนส่วนที่ใช้ร่วมกันกับชาวบ้านเพื่อให้ใช้งานได้ตามปกติ

ผลการตรวจติดตามด้านสังคม

การตรวจติดตามด้านสังคม	ระยะเวลาตรวจติดตาม	ผู้รับผิดชอบ
การฝึกอบรม		
• การดูแลบำรุงรักษาสวนยาง	ปีละ 1 ครั้ง	ผู้จัดการแปลง
• อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	ปีละ 1 ครั้ง	ผู้จัดการแปลง
• การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ PPE	ปีละ 1 ครั้ง	ผู้จัดการแปลง
• การปฐมพยาบาลเบื้องต้น	ปีละ 1 ครั้ง	เจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพ
• การพัฒนาฝีมือและเพิ่มทักษะการกรีดยาง	ปีละ 1 ครั้ง	ผู้จัดการแปลง
การเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการควบคุมไฟฟ้า	ปี 2564	ผู้จัดการแปลง, หัวหน้าแปลง, เจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพ
การสำรวจหาชนพื้นเมืองดั้งเดิม	ปี 2564	ผู้จัดการแปลง

ผลการฝึกอบรม

บริษัทฯ จัดให้มีการฝึกอบรมพนักงาน คนงาน และผู้รับเหมากรีดยาง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาทักษะความสามารถในการปฏิบัติงาน ในปี 2564-2565 รวม 5 หลักสูตร ดังนี้

• การดูแลบำรุงรักษาสวนยาง

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้รับเหมากรีดยาง สามารถเข้าใจหลักการปฏิบัติงานในการดูแลบำรุงรักษาสวนยางพารา นับตั้งแต่ วิธีการปราบวัชพืชโดยไม่ใช้สารเคมี วิธีการผสมปุ๋ยตามสูตรที่ได้จากการวิเคราะห์ดิน วิธีการใส่ปุ๋ยให้กับต้นยางพาราที่ถูกต้องวิธี โรค/ศัตรูที่อาจเกิดขึ้นกับต้นยางพารา และวิธีการกรีดยางที่ถูกต้องวิธี

ผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ ผู้รับเหมากรีดยาง รวม 37 ราย มีเอกสารประกอบการฝึกอบรม 3 เรื่อง ได้แก่

- 1) PM-AG-01 : การจัดการสวนยางพารา
- 2) WI-AG-02 : การผสมปุ๋ยและวิธีการใส่ปุ๋ย
- 3) WI-AG-03 : การกำจัดวัชพืช

ผู้จัดการแปลง ทำหน้าที่เป็นวิทยากรบรรยายให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้และความเข้าใจตามเนื้อหาของหลักสูตรที่อบรม รวมทั้งมีการประเมินผลการฝึกอบรมโดยการใช้วิธี ถาม-ตอบ

ผลการฝึกอบรม : ผู้เข้ารับการอบรมทุกคน มีความรู้และความเข้าใจตามเนื้อหาของหลักสูตรที่อบรม ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

• อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้พนักงานและผู้รับเหมากริดยางมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและปลอดภัย

ผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ พนักงาน 5 ราย และผู้รับเหมากริดยาง จำนวน 37 ราย มีเอกสารประกอบการฝึกอบรม 1 เรื่อง ได้แก่ PM-AG-02 เรื่อง คู่มือความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ผู้จัดการแปลง ทำหน้าที่เป็นวิทยากรบรรยายให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้และความเข้าใจตามเนื้อหาของหลักสูตรที่อบรม สามารถลดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน ลดสาเหตุของการเจ็บป่วยจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน และรู้วิธีการป้องกันอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงานได้ รวมทั้งมีการสาธิตวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและปลอดภัย และมีการประเมินผลการฝึกอบรมโดยใช้วิธี ถาม-ตอบ

ผลการฝึกอบรม : ผู้เข้ารับการอบรมทุกคน มีความรู้และความเข้าใจตามเนื้อหาของหลักสูตรที่อบรม ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

• การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ PPE

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้พนักงานและผู้รับเหมากริดยางสามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ PPE ได้ถูกต้องเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ

ผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ พนักงาน 5 ราย และผู้รับเหมากริดยาง จำนวน 37 ราย มีเอกสารประกอบการฝึกอบรม 1 เรื่อง ได้แก่ เอกสารประกอบการฝึกอบรมอุปกรณ์ PPE

ผู้จัดการแปลง ทำหน้าที่เป็นวิทยากรบรรยายให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้และความเข้าใจตามเนื้อหาของหลักสูตรที่อบรม โดยการอธิบายและสาธิตวิธีการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ PPE ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการประเมินผลการฝึกอบรมโดยใช้วิธี ถาม-ตอบ

ผลการฝึกอบรม : ผู้เข้ารับการอบรมทุกคน มีความรู้และความเข้าใจตามเนื้อหาของหลักสูตรที่อบรม ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

• การปฐมพยาบาลเบื้องต้น

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้รับเหมากริดยางสามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้ ในกรณีได้รับบาดเจ็บหรือเกิดบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน

ผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ พนักงาน 6 ราย และผู้รับเหมากริดยาง จำนวน 37 ราย มีเอกสารประกอบการฝึกอบรม 1 เรื่อง ได้แก่ WI-AG-06 เรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

เจ้าหน้าที่จากสถานีอนามัย ทำหน้าที่เป็นวิทยากรบรรยายให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้และความเข้าใจตามเนื้อหาของหลักสูตรที่อบรม โดยการอธิบายถึงบาดแผลที่อาจเกิดขึ้นจากการประสบอุบัติเหตุในช่วงเวลาที่ปฏิบัติงาน และวิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เพื่อลดความรุนแรงจากการบาดเจ็บ รวมทั้งมีการประเมินผลการฝึกอบรมโดยการใช้วิธีถาม-ตอบ และการสาธิตการทำแผลเบื้องต้น

ผลการฝึกอบรม : ผู้เข้ารับการอบรมทุกคน มีความรู้และความเข้าใจตามเนื้อหาของหลักสูตรที่อบรม ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

• การพัฒนาฝีมือและเพิ่มทักษะการกรีดยาง

วัตถุประสงค์ : เพื่อส่งเสริมให้ผู้รับเหมากรีดยางพัฒนาฝีมือและทักษะในการกรีดยางได้อย่างถูกต้องตามที่ทางบริษัทฯ กำหนดไว้

ผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ ผู้รับเหมากรีดยาง จำนวน 37 ราย มีเอกสารประกอบการฝึกอบรม 1 เรื่อง ได้แก่ PM-AG-01 เรื่องการจัดการสวนยางพารา

ผู้จัดการแปลง ทำหน้าที่เป็นวิทยากรบรรยายให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้และความเข้าใจตามเนื้อหาของหลักสูตรที่อบรม โดยการอธิบายถึงวิธีการกรีดยางที่ถูกวิธี การทำเส้นหน้า เส้นหลัง องศาการกรีด ตลอดจนวิธีการกรีดที่ไม่ให้เกิดบาดแผลและการเปลี่ยนแปลงหน้ายางของต้นยาง รวมทั้งมีการประเมินผลการฝึกอบรมโดยการใช้วิธีถาม-ตอบ และสาธิตการกรีดยาง

ผลการฝึกอบรม : ผู้เข้ารับการอบรมทุกคน มีความรู้และความเข้าใจตามเนื้อหาของหลักสูตรที่อบรม ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการการควบคุมไฟป่า

คณะกรรมการป่าชุมชนบ้านจำบอน หมู่ 12 และผู้จัดการแปลงสวนยางเชิงคำ หัวหน้าแปลงสวนยาง และเจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพ บริษัท ไทยรับเบอร์ แลนด์ แอนด์ แพลนเตชัน จำกัด ได้เข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมกับหน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้เชิงคำ ศูนย์ป่าไม้พะเยา สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 2 (เชียงราย) เกี่ยวกับวิธีการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการระงับไฟป่ากรณีเกิดไฟไหม้ป่าชุมชน เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2564

กิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหมู่บ้านเครือข่าย ความร่วมมือในการควบคุมไฟป่า อำเภอเชียงคำ และอำเภอภูซาง

ผลการสำรวจหาชนพื้นเมืองดั้งเดิม

จากการสำรวจชุมชนในพื้นที่และชุมชนโดยรอบสวนยางพารา และป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง ในปี 2564 อีกทั้งจากการยืนยันโดยผู้อำนวยการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา ไม่ปรากฏพบชนพื้นเมืองดั้งเดิม ที่เคยอาศัยอยู่ในพื้นที่สวนยางพารา และป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง ทั้งในปัจจุบันและก่อนการปลูกสร้างสวนป่า

ที่ พย ๐๐๓๑/ ๐๒๖

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา
ถนนคอนสนาม พย ๕๖๐๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ “ชนพื้นเมืองดั้งเดิม” (Indigenous People)

เรียน ผู้บริหารบริษัทไทยรับเบอร์ แลนด์ แอนด์ แพลนสเคชัน จำกัด

ตามที่บริษัทไทยรับเบอร์ แลนด์ แอนด์ แพลนสเคชัน จำกัด ขอความอนุเคราะห์สอบถามว่า ในบริเวณพื้นที่ตำบลอ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา มีชนพื้นเมืองดั้งเดิม (Indigenous People) อาศัยอยู่หรือไม่ หรือว่ามีกลุ่มชาติพันธุ์ใดที่อาศัยอยู่ นั้น

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยาได้เก็บรวบรวมข้อมูลทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ในจังหวัดพะเยา เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๙ ข้อมูลบริเวณพื้นที่ตำบลอ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ไม่มีชนพื้นเมืองดั้งเดิม มีกลุ่มชาติพันธุ์ ๒ ชาติพันธุ์ คือ ชาติพันธุ์ไทลื้อ และไทยอีสาน รายละเอียดตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายไสว ไชยเมือง)

วัฒนธรรมจังหวัดพะเยา

กลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม

โทร. ๐ ๕๔๔๘ ๕๗๘๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๕๔๔๘ ๕๗๘๓

ตำบลอ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

บริเวณพื้นที่ตำบลอ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา มีกลุ่มชาติพันธุ์ ดังนี้

- ชาติพันธุ์ไทลื้อบ้านสันปูเลย ตำบลอ่างทอง เป็นชาวไทลื้อจากหมู่บ้านในเมืองเชียงคำนำวัวควายมาเลี้ยง ไกล่ริมลำน้ำอิง แล้วจึงพาครอบครัวมาอยู่ด้วย ชาวไทลื้อบ้านสันปูเลยนามสกุลใจรักโลก ใจกล้า มาจากบ้านทุ่งนอก นามสกุลเชื้อสะอาด สมฤทธิ์ ศรีจันทร์ มาจากบ้านห้วยวน บ้านธาตุสบแวน
- ชาติพันธุ์ไทยอีสาน ในพื้นที่อำเภอเชียงคำ เป็นชุมชนไทยอีสานที่อพยพย้ายถิ่นฐานมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสาน มาอาศัยอยู่ลุ่มแม่น้ำอิง เนื่องจากพื้นที่ภาคอีสานมีความแห้งแล้ง ราษฎรมีความลำบาก ขาดแคลน อดอยาก และผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนลำปาว ในจังหวัดกาฬสินธุ์ จึงได้พากันอพยพเพื่อหาที่ทำกินแห่งใหม่

พื้นที่บ้านปางมดแดงมีความอุดมสมบูรณ์และเป็นพื้นที่ว่างเปล่า ไม่มีใครจับจองเป็นเจ้าของ ชาวไทยอีสาน บ้านปางมดแดง ส่วนใหญ่อพยพมาจากจังหวัดร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๕ และจากการก่อสร้างเขื่อนลำน้ำปาว เมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๖ ทำให้ราษฎรหลายอำเภอ ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ย้ายติดตามพี่น้องมาอาศัยและทำมาหากินอยู่ที่บ้านปางมดแดง จนกลายเป็นชุมชนใหญ่ และได้ขยายต่อไป อีกหลายหมู่บ้าน เช่น บ้านนาเจริญ บ้านหนองบัวเงิน บ้านป่าแดงสามัคคี บ้านไร่แสนสุข ต่อมาชาวอีสานหลายจังหวัด เช่น มหาสารคาม ขอนแก่น ยโสธร อุตรดิตถ์ เลย ชัยภูมิ นครพนม อุบลราชธานี นครราชสีมา ได้อพยพตามพี่น้องและเครือญาติมาตั้งถิ่นฐานในอำเภอเชียงคำ และแยกย้ายกันไปตั้งถิ่นฐานในหมู่บ้านอื่นๆ ได้แก่ บ้านเนินสามัคคี บ้านดอยอีสาน บ้านบ่อน้อย บ้านหลายพัฒนา ตำบลอ่างทอง บ้านร่องสำน บ้านทุ่งรวงทอง ตำบลร่มเย็น

ที่มาของข้อมูล : หนังสือชาติพันธุ์ในจังหวัดพะเยา

กิจกรรมที่ทำร่วมกับชุมชน

การปลูกป่า เนื่องในวันแม่แห่งชาติ ประจำปี 2564

ผู้จัดการแปลงสวนยางเชิงคำ หัวหน้าแปลงสวนยาง และเจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพ บริษัท ไทยรับเบอร์ แลนด์ แอนด์ แพลนเตชัน จำกัด เข้าร่วมกิจกรรมปลูกป่า ร่วมกับชุมชนบ้านจำบอน โดยการปลูkdต้นไม้ จำนวน 500 ต้น บริเวณพื้นที่ว่างข้างบ่อขยะหมู่บ้าน ป่าชุมชนบ้านจำบอน หมู่ที่ 12 ตำบลอ่างทอง อำเภอเชิงคำ จังหวัดพะเยา เนื่องในวันแม่แห่งชาติ ประจำปี 2564

การปลูกหญ้าแฝก รอบบริเวณสระกักเก็บน้ำบ้านเนินสายกลาง

ผู้จัดการแปลงสวนยางเชิงคำ หัวหน้าแปลงสวนยาง และเจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพ บริษัท ไทยรับเบอร์ แลนด์ แอนด์ แพลนเตชัน จำกัด เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนบ้านเนินสายกลาง หมู่ที่ 11 ตำบลอ่างทอง อำเภอเชิงคำ จังหวัดพะเยา โดยการปลูกหญ้าแฝกรอบบริเวณสระกักเก็บน้ำบ้านเนินสายกลาง เพื่อป้องกันการพังทลายของดิน ตามโครงการอนุรักษ์ดินและน้ำ ประจำปี 2564 เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2564

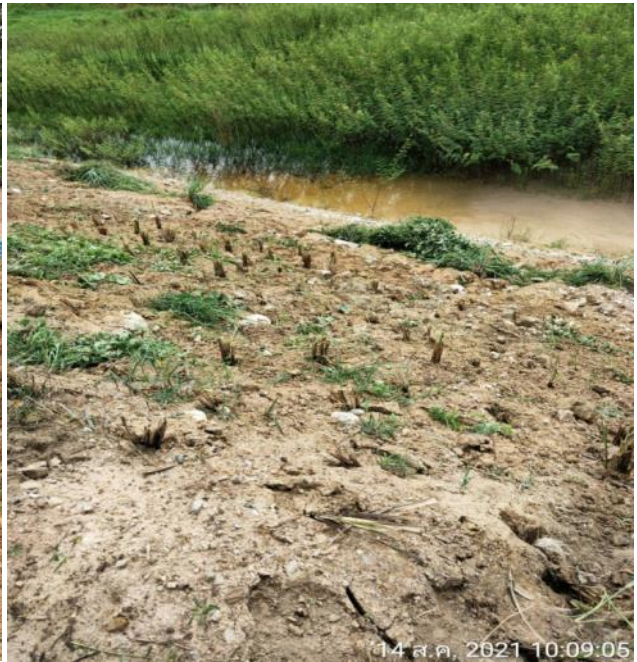
14 ส.ค. 2021 09:28:19

14 ส.ค. 2021 10:03:25

14 ส.ค. 2021 09:41:27

14 ส.ค. 2021 10:09:05

ผลการตรวจติดตามด้านสิ่งแวดล้อม

ผลการตรวจติดตาม การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่สวนยางพารา

กิจกรรม	ประเด็นทางสิ่งแวดล้อม	ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น	เป้าหมายการจัดการ	ผลการตรวจติดตาม
1.การกำจัดวัชพืช	สภาพดินในพื้นที่สวนยางพารา	- วัชพืชแย่งธาตุอาหารในดิน	- ปราบวัชพืชระหว่างแถวต้นยางพารา โดยใช้เครื่องตัดหญ้า สะพายไหล่ งดการใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืช	- จากการตรวจติดตามของหัวหน้าแปลง พบว่า ไม่มีวัชพืชและไม่มีสารเคมีตกค้างอยู่ในดิน
2. การใส่ปุ๋ยบำรุงต้นยางพารา	สภาพดินในพื้นที่สวนยางพารา	- ความเป็นกรด/ด่างของดิน, หน้ำดินแข็ง จุลินทรีย์ในดินตาย	- เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินโดยการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ - หลีกเลี่ยงการใส่ปุ๋ยเคมีติดต่อกันเป็นเวลานาน	- ดินยางพารามีสภาพสมบูรณ์ขึ้น, ผลผลิตน้ำยางสม่ำเสมอ, ผลผลิตน้ำยาง ปี 2565 เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 2
3. การกรีดยาง	สภาพดินในพื้นที่สวนยางพารา	- สารเคมีสะสมอยู่ในดิน	- ควบคุมดูแลการใช้น้ำกรดและแอมโมเนียให้ถูกต้องเหมาะสม	- จากการตรวจติดตามของหัวหน้าแปลง ไม่พบว่ามีสารเคมีตกค้าง
4. การขนส่งน้ำยางภายในแปลงสวนยาง	1. สภาพพื้นที่สวนยางพารา	- ถนนในแปลงสวนยางสกปรก สังกลิ้นเหม็นและลื่น เนื่องจากการหกรั่วไหลของน้ำยาง อาจเกิดอุบัติเหตุระหว่างขนส่งน้ำยาง	- ใช้ถังบรรจุน้ำยางที่มีคุณภาพ - ปรับปรุงถนนภายในแปลงสวนยาง ให้ใช้งานได้ดี	- จากการตรวจติดตามของหัวหน้าแปลง สภาพถนนในแปลงสวนยางพาราสะอาด ไม่ส่งกลิ่นเหม็น และไม่ลื่น - ไม่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นในระหว่างขนส่งน้ำยาง
	2. สภาพดินในพื้นที่สวนยางพารา	- สารเคมีสะสมอยู่ในดิน	- ควบคุมดูแลการใช้น้ำกรดและแอมโมเนียให้ถูกต้องเหมาะสม	- จากการตรวจติดตามของหัวหน้าแปลง ไม่พบว่ามีสารเคมีตกค้าง
5. การขนส่งน้ำยางไปยังโรงงาน	สภาพบนถนนที่รถบรรทุกน้ำยางใช้วิ่งในช่วงที่ขนส่งไปยังโรงงาน	- เกิดอุบัติเหตุบนถนน และส่งกลิ่นเหม็น ณ จุดที่น้ำยางหกรั่วไหล	- ควบคุมการบรรจุน้ำยางลงถังและ การขนย้ายขึ้นรถบรรทุก ให้เป็นไปตามคู่มือการปฏิบัติงาน, ผู้รับเหมาขนส่งน้ำยางปฏิบัติตามสัญญาและกฎจราจรอย่างเคร่งครัด	- ไม่ปรากฏรายงานการร้องเรียนจากชุมชนและหน่วยงานของรัฐ เรื่องอุบัติเหตุและกลิ่นเหม็นรบกวน ในเส้นทางที่รถบรรทุกใช้น้ำยางของ บริษัทฯ ไปยังโรงงาน

**ผลการตรวจติดตาม การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง**

กิจกรรม	ประเด็นทางสิ่งแวดล้อม	ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	เป้าหมายการจัดการ	ผลการตรวจติดตาม
1. การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง	ระบบนิเวศป่าชุมชน	- การเก็บเกี่ยวผลิตภัณฑ์จากป่ามากเกินไปจนเกินกว่าความเพิ่มพูนของป่าทำให้ไม่มีผลิตภัณฑ์จากป่าให้เก็บ	- ให้ความรู้ความเข้าใจกับชุมชนในการเข้าใช้ประโยชน์จากป่า - กำหนดวิธีและแนวทางในการเก็บเกี่ยวผลิตภัณฑ์จากป่าให้ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพระบบนิเวศป่าชุมชน	- จากการตรวจติดตามของคณะกรรมการป่าชุมชนฯ และจากการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพพบว่า พื้นที่ป่ายังมีสภาพโดยรวมปกติ
2. การปลูกต้นไม้ในป่าชุมชน	ความหลากหลายทางชีวภาพของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์	- ระบบความหลากหลายทางชีวภาพไม่สมดุลทำให้สิ่งมีชีวิตบางส่วนและความหลากหลายของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ลดลง	- ปลูกต้นไม้ในพื้นที่โล่งเพื่อป้องกันกรกัดเซาะพังทลายของดิน - พันธุ์ไม้ที่ใช้ปลูกเป็นพันธุ์พืชประจำถิ่นที่เหมาะสมกับพื้นที่	- จากการตรวจติดตามของคณะกรรมการป่าชุมชนฯ พบว่ายังไม่มีการปลูกต้นไม้
3. การควบคุมและเฝ้าระวังไฟป่า	ไฟป่า	- การสูญเสียพันธุ์พืชและสัตว์ - ทำลายแหล่งอาหารของสัตว์ป่าและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	- ทำแนวกันไฟ - มีการจัดเวรยามตรวจตรา/ตรวจสอบเฝ้าระวังไฟป่า - จัดทำถังบรรจุน้ำ และจัดทำอ่างเก็บน้ำสำรอง	- คณะกรรมการป่าชุมชนฯ และชุมชนที่ใช้ประโยชน์จากป่าเข้ารับการฝึกอบรมการควบคุมไฟป่าและทำตามข้อปฏิบัติตามที่ฝึกอบรม

**ผลการตรวจติดตาม การประเมินผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจ
ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่สวนยางพารา**

กิจกรรม	ประเด็นทางสังคมและเศรษฐกิจ	ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	เป้าหมายการจัดการ	ผลการตรวจติดตาม
การดูแลบำรุงรักษาสวนยาง (การกำจัดวัชพืช, การใส่ปุ๋ยบำรุงต้นยาง) และการกรีดยาง	1. การใช้แรงงาน 2. การเกิดอุบัติเหตุ 3. ต้นทุนค่าใช้จ่าย	- ไม่สนับสนุนการจ้างงานกับชุมชนในท้องถิ่น - การใช้แรงงานเด็ก - การได้รับบาดเจ็บจากการทำงาน - เสียค่าใช้จ่ายในการผลิตเพิ่มขึ้นแต่รายได้ลดลง	- จ้างงานคนที่อยู่ในชุมชนท้องถิ่น - ใช้แรงงานคนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป / ไม่ใช้แรงงานเด็ก - ให้พนักงานที่ปฏิบัติงานสวมใส่อุปกรณ์ PPE - ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ในดิน	- ตามสัญญาจ้าง มีการจ้างงานชุมชนในท้องถิ่นทั้งหมด, ไม่มีการใช้แรงงานเด็ก - ไม่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นในช่วงการปฏิบัติงาน - ต้นยางพารามีสภาพสมบูรณ์ขึ้น, ผลผลิตน้ำยางสม่ำเสมอ

ผลการตรวจติดตามด้านทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในพื้นที่อนุรักษ์

การตรวจติดตามด้านสิ่งแวดล้อม	ระยะเวลาตรวจติดตาม	ผู้รับผิดชอบ
ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในพื้นที่อนุรักษ์ - การตรวจสอบชนิดพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ - การตรวจประเมินพื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง	ปีละ 1 ครั้ง ปีละ 1 ครั้ง	คณะกรรมการป่าชุมชนฯ, ผู้จัดการแปลงสวนยาง, หัวหน้า แปลงสวนยาง, เจ้าหน้าที่ควบคุม คุณภาพ

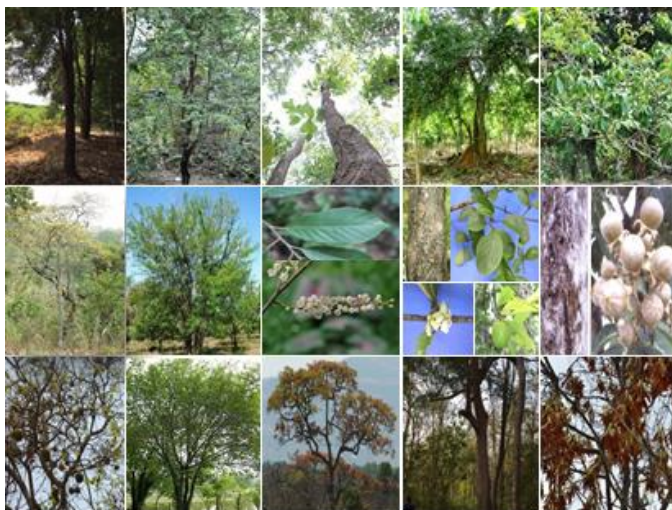
ผลการตรวจสอบชนิดพันธุ์พืชและสัตว์

การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพพันธุ์พืช ใช้วิธีการเดินสำรวจแบบ Line Transect Sampling โดยการใช้วิธีสุ่มตัวอย่างข้อมูลในแนวสำรวจ ที่กำหนดเส้นทางเดินสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพออกเป็น 10 เส้นทางระหว่างการเดินสำรวจ และวิธีวางแปลงสำรวจ (Line Plot System) เพื่อสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพโดยการวางขนาด 50x20

ตารางเมตร จำนวน 2 แปลง และทำการตีแปลงย่อยภายในอีกจำนวน 10 แปลง มีขนาด 10x10 ตารางเมตร 4x4 ตารางเมตร และ 1x1 ตารางเมตร ตามลำดับแบ่งพืชออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ไม้ใหญ่ ไม้หนุม และกล้าไม้

ผลการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพพันธุ์พืช ในเขตพื้นที่ป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง สำรวจพบพันธุ์พืชภายในแปลงศึกษาทั้งหมด 33 ชนิด ได้แก่

ภาพ 4-2 พันธุ์พืชที่สำรวจพบ ลำดับที่ 1-15 ในเขตพื้นที่ป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง

1. ประดู่ (คูป่า) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pterocarpus indicus* Willd , ชื่อวงศ์ FABACEAE
2. พลองเหมือด (เหมียค) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Memecylon edule* Roxb., ชื่อวงศ์ MELASTOMATACEAE
3. เต็ง (แงะ) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Shorea obtusa* Wall. ex Blume , ชื่อวงศ์ DIPTEROCARPACEAE
4. ก่อ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Castanopsis* spp. , ชื่อวงศ์ AGACEAE
5. โกงกางเขา (เทียนฤาษี) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Fagraea ceilanica* Thunb. , ชื่อวงศ์ LOGANIACEAE

6. กำมอกหลวง (กำมอกช้าง,มอก) *Gardenia sootepensis* Hutch , ชื่อวงศ์ RUBIACEAE
7. มะขามป้อม ชื่อวิทยาศาสตร์ *Phyllanthus emblica* L. , ชื่อวงศ์ EUPHORBIACEAE
8. มะมุ่น (กะจ้ำ,ขมุ) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Elaeocarpus stipularis* Blume , ชื่อวงศ์ ELAEOCARPACEAE
9. มะเก็ด (เก็ด) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Catunaregam tomentosa* Tirveng , ชื่อวงศ์ RUBIACEAE
10. อินทนิลบก (กากะเลา) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lagerstroemia macrocarpa* Wall. , ชื่อวงศ์ LYTHRACEAE
11. ตุมกา (ขี้กา,มะตึ่ง) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Strychnos nux-blanda* A.W. Hill , ชื่อวงศ์ STRYCHNACEAE
12. มะหาด (ปวกหาด,หาดขนน) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Artocarpus lacucha* , ชื่อวงศ์ MORACEAE
13. ตะคร้อ (เคาะ) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Schleichera oleosa* (Lour.) Merr. , ชื่อวงศ์ SAPINDACEAE
14. กระพี้จั่น (ปี้) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Millettia brandisiana* Kurz. , ชื่อวงศ์ FABACEAE
15. รัง (เปา) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Shorea siamensis* Miq. , ชื่อวงศ์ DIPTEROCARPACEAE
16. ขางพลวง (ตึง) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dipterocarpus tuberculatus* , ชื่อวงศ์ DIPTEROCARPACEAE
17. มะค่าโมง (มะค่าหลวง) *Afzelia xylocarpa* (Kurz) Craib. , ชื่อวงศ์ CAESALPINIACEAE
18. สมอไทย (มะนะ) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Terminalia chebula* Retz , ชื่อวงศ์ COMBRETACEAE
19. มะมื่น (มื่น) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Irvingia malayana* Oliv. ex. A. W. Benn. , ชื่อวงศ์ IRVINGIACEAE
20. หว้า (มะห้ำ) *Syzygium aliflorum* (Duthie&Kurz) Bahadur & R.C.Guar , ชื่อวงศ์ MYRTACEAE
21. กวาวเครือ (กวาว) *Pueraria candollei* Graham ex Benth. var *mirifica* , ชื่อวงศ์ LEGUMINOSAE
22. มะระจีนก (มะไห้,มะนอย) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Momordica charantia* L. , ชื่อวงศ์ CUCURBITACEAE
23. บุก (บุกหนาม,บุกหลวง) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Amorphophallus konjac* K.Koch ARACEAE
24. มะขามเครือ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Roureopsis stenopetala* (Griff.) Schellenb , ชื่อวงศ์ CONNARACEAE
25. คราม (คาม) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Indigofera tinctoria* Linn. , ชื่อวงศ์ PAPILIONEAE
26. หญ้าสามคม (หญ้าคมบาง) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Scleria levis* Retz. , ชื่อวงศ์ CYPERACEAE
27. เครือหมาน้อย *Cissampelos pareira* L.var *hirsuta* Forman วงศ์ MENISPERMACEAE
28. ผักกระโถม (อัมกบ) *Limnophila rugosa* (Roth) Merr. , ชื่อวงศ์ PLANTAGINACEAE
29. ส้มกบ (ส้มดิน,ส้มสังก้า) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Oxalis corniculata* Linn. , ชื่อวงศ์ OXALIDACEAE
30. กระเจียว (อาวแดง) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma sessilis* Gage. , ชื่อวงศ์ ZINGIBERACEAE
31. ขุยมดดินหมา ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ipomoea pes-tigridis* Linn. , ชื่อวงศ์ CONVOLVULACEAE
32. ไผ่บง ชื่อวิทยาศาสตร์ *Bambusa nutans* Wall. Ex Munro , ชื่อวงศ์ POACEAE
33. เห็ดชนิดต่างๆ เห็ดโคน, เห็ดเผาะ, เห็ดหล่ม, เห็ดระโงก

ภาพ 4-3 พันธุ์พืชที่สำรวจพบ ลำดับที่ 16-33 ในเขตพื้นที่ป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง

การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพพันธุ์สัตว์ ใช้วิธีการเดินสำรวจ แบบ Line Transect Sampling (LTS) โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างข้อมูลในแนวสำรวจ ที่กำหนดเส้นทางเดินสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพออกเป็น

10 เส้นทางระหว่างการเดินสำรวจ จดบันทึกตำแหน่งเส้นทางและตำแหน่งพันธุ์สัตว์ด้วยเครื่อง GPS มีการสำรวจพบชนิดพันธุ์สัตว์จำนวน 6 ชนิด ได้แก่

1. กระรอกข้างลายท้องแดง (ฮอก) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Callosciurus notatus*, ชื่อวงศ์ SCIURIDAE
2. คูน ชื่อวิทยาศาสตร์ *Talpidae*, ชื่อวงศ์ EULIPOTYPHLA
3. งูดิน ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ramphotyphlops braminus*, ชื่อวงศ์ TYPHLOPIDAE
4. งูสิง ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ptyas korros* (Schlegel, 1837), ชื่อวงศ์ COLUBRIDAE
5. ไก่ป่า (ไก่เถื่อน) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Gallus gallus*, ชื่อวงศ์ PHASIANIDAE
6. นกยูง ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pavo muticus*, ชื่อวงศ์ PHASIANIDAE

ผลการตรวจประเมินพื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง

การตรวจประเมินพื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง (High Conservation Value : HCV) ภายในเขตพื้นที่ป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง ตั้งอยู่ที่หมู่ 11 ตำบลอ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา เนื้อที่รวมทั้งหมด 282 ไร่ ในปี 2564-2565 มีผลการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

ผลการตรวจสอบสถานภาพการอนุรักษ์ของชนิดพันธุ์สัตว์และพืช

จากการตรวจสอบสถานภาพการอนุรักษ์ ของชนิดพันธุ์สัตว์ที่สำรวจพบในป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง พบว่า มีเพียงสัตว์ชนิดเดียว คือ นกยูง ซึ่งพบว่าเป็นสัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์ ที่มีความสำคัญในระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศ (จากการสำรวจ ยังไม่เคยมีการสำรวจพบตัวนกยูง พบแต่เพียงขนนกยูงที่ตกอยู่ในบริเวณป่าชุมชนเท่านั้น) และในส่วนของตรวจสอบสถานภาพการอนุรักษ์ของชนิดพันธุ์พืชทั้ง 30 ชนิด ที่สำรวจพบในป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง พบว่า ไม่มีชนิดพันธุ์พืชที่หายาก ถูกคุกคามหรือใกล้สูญพันธุ์ ที่มีความสำคัญในระดับโลก ระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศ

ผลการตรวจพิสูจน์พื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง (High Conservation Value : HCV)

• การตรวจพิสูจน์พื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูงที่เป็น HCV 1

จากการนำผลที่ได้จากการเดินสำรวจพื้นที่ป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง ไปขอคำปรึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งประกอบด้วย ผู้นำชุมชนท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญ และองค์กรที่เป็นตัวแทนของชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน, กรรมการป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง, เจ้าหน้าที่เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ จังหวัดพะเยา สรุปได้ว่า ชนนกงูที่พบเป็นชนของนกยูงเขียว (Green Peafowl) ที่อยู่อาศัยอยู่ในป่าบ้านน้ำแวน ตั้งอยู่ที่เขตพิทักษ์ป่าที่ วล.1(น้ำแวน) ตำบลฝายกวาง อำเภอเชียงคำ และจากสภาพพื้นที่ที่พบจากการสำรวจ ปรากฏว่าไม่พบหลักฐานที่บ่งชี้ได้ว่าเป็นที่อยู่อาศัยของนกยูง กล่าวคือ ไม่มีแนวสันเขา ไม่มีแหล่งน้ำ ไม่มีแหล่งอาหารของนกยูง เช่น กล้วยไม้ กล้วย กล้วยไฟ กล้วยไฟ และไม่มีบริเวณลานกว้างที่นกยูงใช้เป็นที่พักพิง ชนนกงูที่สำรวจพบในป่าชุมชนฯ เป็นชนของนกยูงเขียว ที่อพยพผ่านมาชั่วคราวเพื่อเข้ามาหาอาหารในพื้นที่การเกษตรของเกษตรกรที่อยู่ติดกับป่าชุมชนฯ

การตรวจพิสูจน์พื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง จึงประเมินได้ว่า ไม่มีพื้นที่ที่เข้าลักษณะและมีคุณสมบัติเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง HCV 1 ในเขตพื้นที่ป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง

• การตรวจพิสูจน์พื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง ที่เป็น HCV 2 – HCV 6

จากการนำผลที่ได้จากการเดินสำรวจพื้นที่ป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง ไปขอคำปรึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประเมินได้ว่า ไม่พบพื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูงที่เป็น HCV 2 – HCV 6 ปรากฏอยู่ในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง

ภัยคุกคามที่อาจจะเกิดขึ้นในพื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง มีดังนี้ คือ ภัยคุกคามต่อนกยูงที่อาจจะเกิดจากการถูกล่าโดยมนุษย์ และภัยคุกคามต่อบริเวณพื้นที่ที่นกยูงอพยพมาเพื่อหาอาหารที่อาจจะเกิดจากการบุกรุกโดยมนุษย์ หรือเกิดจากไฟป่า

การจัดการพื้นที่ที่มีคุณค่าการอนุรักษ์สูง

- ติดตั้งป้ายเขตห้ามล่าสัตว์

- การสื่อสารทำความเข้าใจและส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์นกยูง และดำเนินการพบนกยูงในช่วงฤดูแล้ง ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน (ช่วงเวลาที่นกยูงออกมาหาอาหารและผสมพันธุ์) และเดือนพฤศจิกายน (ช่วงเวลาที่ข้าวออกรวง) ก็ขอความร่วมมือให้แจ้งคณะกรรมการป่าชุมชนฯ เพื่อจัดบันทึกช่วงเวลาที่พบ จุดที่พบ และจำนวนนกยูงที่พบ

- คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนฯ และสมาชิกป่าชุมชน ดำเนินการควบคุมไฟป่าและการสร้างอ่างเก็บน้ำสำรองภายในพื้นที่ป่าชุมชน เพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำให้สัตว์ต่างๆ ได้ใช้ประโยชน์
- เจ้าหน้าที่เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ จังหวัดพะเยา เข้าสำรวจป่าชุมชนบ้านเนินสายกลาง พร้อมกับกรรมการป่าชุมชนฯ ผู้จัดการสวนยางเชิงคำ หัวหน้าแปลงสวนยาง และเจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพ เพื่อค้นหาลักษณะทางธรรมชาติหรือหลักฐานที่บ่งชี้ได้ว่าเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของนกยูง ซึ่งผลจากการเดินสำรวจ ปรากฏว่าไม่พบหลักฐานที่บ่งชี้ได้ว่าเป็นที่อยู่อาศัยของนกยูง กล่าวคือ ไม่มีแนวสันเขา ซึ่งนกยูงใช้เป็นที่พักอาศัย ไม่มีแหล่งน้ำ ไม่มีแหล่งอาหารของนกยูง เช่น กล้วยไม้ เมล็ดหญ้า ยอดหญ้า ผลไม้ และไม่มีบริเวณลานกว้างที่นกยูงใช้เป็นที่พักผ่อน นกยูงที่สำรวจพบในป่าชุมชนฯ เป็นชนของนกยูงเขียว ที่อพยพผ่านมาชั่วคราวเพื่อเข้ามาหาอาหารในพื้นที่การเกษตรที่อยู่ติดกับป่าชุมชนฯ

